

DE DIENST VAN DE VOETWASSING

Na het ambon-gebed gaat men in processie naar het wasbekken, met kaarsen en wierook, terwijl psalm 50 wordt gezongen.

Daarna de gezongen 5e ode van de Canon, zie p.9 en de volgende stichieren:

t.1 ‹ Gij hebt Uzelf met eën doek omgord, * en Uw Leerlingen de voeten gewassen, Christus God. * Was ook het vuil weg van on-ze ziel, * én bekleed ons met het geeste-lijk Licht, * ópdat wij Uw Geboden mogen ver-vul-len * én Uw goedheid mogen be-zin-gen.

t.2 ‹ Wij worden deelachtig aan een grote ge-ná- de; * laat ons daarom vol eerbied naar de heilige Voetwassing gaan, * niet om het vuil van ons lichaam te reinigen, * maar om op mystieke wijze onze ziel te hei-li-gen. * Want Christus, onze Verlosser, * Die, wanneer Hij uit den hoge neerziet, de aarde doet be-ven, * buigt Zich neer over onze beslijkte voeten, * om deze vast te doen staan tegen de macht van de vij-and. * Laat ons tot Hem roepen met dankbaarheid: * Als de beste weg tot verheffing hebt Gij ons de deemoed getoond; * verlos ons in Uw goedheid, * want Gij zijt de Vriend der men-sen. ‹

t.2 ldn /'3a' ‹ Pe-tros schrok er-vóór te-rug * om zijn voeten te laten was-sen * door de alreine hán-den die Adam hadden gevormd. * Maar toen hij de woorden hoor-de: * "Als Ik u niet was, dan hebt ge geen deel aan Mij", * wérd hij door vrees be-vangen en riep met ontzag: * "Heer, niet slechts mijn voeten, maar ook mijn hānden en mijn hoofd". * Hóe groot zijn de gaven van de Verlos-ser! * Hij maakt Zijn Leerlingen deelge-noot van Zijn eigen bezit * en be-looft hun dat zij erfgenaam zullen zijn * van Zijn onzegbare heerlijkheid; * zoals Hij reeds vóorzegd had bij het drinken uit de mystieke Kelk, * dat Hij deze nieuw met hen zou drinken * in het Kóninkrijk der He-men. * Maak ook ons daartoe waardig, * in Uw medelijden en Uw men-sen-lief-de. ‹

t.8 He- den nam Hij, die volgens Zijn Wezen ontoegankelijk is, * het knechtswerk op Zich: * Hij omgordt Zich met een doek, * terwijl Hij toch de hemelen met wol-ken be- kleedt. * Hij giet water in een was- bek- ken, * terwijl Hij door Zijn macht de Ro- de Zee ver-deelt. * Ge-kniel'd wast Hij de voeten van Zijn Leerlingen, * en droogt ze af met de doek die Hij om Zich had; * en toen Hij hun voeten ge- wassen had, zeide Hij: * "Nu zijt gij rein, doch niet al- len", * en zo voorzégde Hij dat een Hem verra- den zou. <

VREDESLITANIE

D Laat ons in vrede bidden tot de Heer.

K Heer, ontferm U. *(Na iedere bede)*

D Om de vrede van boven en de redding van onze zielen, bidden wij de Heer.

Om vrede voor de gehele wereld, standvastigheid van de heilige kerken Gods en eenheid van allen, bidden wij de Heer.

Voor dit heilig Godshuis en voor hen die er met geloof, eerbied en vreze Gods binnentreden, bidden wij de Heer.

Voor onze aartsbisschop (*Athenagoras*), de eerbiedwaardige priesters, de diakens in Christus, alle geestelijken en het volk, bidden wij de Heer.

(Voor de abdis van dit heilig klooster, moniale (Maria), en haar medezusters, bidden wij de Heer.)

Voor koning (*Willem-Alexander*), het koninklijk huis, de regering van ons land en hen die het beschermen, bidden wij de Heer.

Voor deze stad, *(of: dit klooster, of deze streek of dit eiland)* voor elke stad en streek en voor de gelovigen die er wonen, bidden wij de Heer.

Om gunstig weer en overvloed van de vruchten van de aarde, bidden wij de Heer.

Voor de reizenden, de zieken, de lijdenden, de gevangenen en hun redding, bidden wij de Heer.

Dat deze Voetwassing gezegend en geheiligd moge worden door de kracht, de macht en de komst van de Heilige Geest, bidden wij de Heer.

Dat deze Voetwassing ons moge reinigen van alle smet van onze overtredingen, bidden wij de Heer.

Om bevrijding uit alle verdrukking, toorn, gevaar en nood, bidden wij de Heer.

Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

Onze alheilige, ongerepte, hooggezegende, glorierijke Vrouwe, de Moeder Gods en altijd Maagd Maria met alle heiligen indachtig, laten wij onszelf, elkaar en geheel ons leven toevertrouwen aan Christus onze God.

K Aan U, o Heer.

P Want Gij zijt de reiniging van onze zielen, en tot U zenden wij de lof evenals tot Uw beginloze Vader en Uw alheilige, goede en levendmakende Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

K Amen.

P Laat ons bidden tot de Heer.

GEBED

P Heer, oneindig goede God, in Uw godheid zijt Gij voor ons ontoegankelijk, maar in onze natuur, die Gij hebt aangenomen, hebt Gij het dienstwerk van de knecht volbracht. Als voorbeeld van de verlossing-brengende deemoed, hebt Gij met Uw eigen handen de voeten van Uw leerlingen gewassen en met een linnen doek afgedroogd.

Zie nu ook neer op ons, Uw onwaardige dienaren, die het roemrijke werk van die vernedering navolgen. Was door de werking van dit water alle vlekken van ons lichaam en onze ziel. Schenk ons de onzichtbare komst van de Heilige Geest. Maak ons sterk tegen de listige vijand die onze hiel belaagt, opdat wij, aldus gereinigd, U in welbehagen mogen dienen, en ongedeed de slangen en scorpioenen en heel de macht van de vijand mogen vertreden.

Want U komt toe alle heerlijkheid, eer en aanbidding, samen met Uw beginloze Vader, en Uw alheilige Geest, nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED

P + Vrede zij u allen.

K En met uw geest.

P Buigt uw hoofd voor de Heer.

K Voor U, o Heer.

P Laat ons bidden tot de Heer.

Heer onze God, in Uw eigen, allerdiepste vernedering hebt Gij ons de maat der deemoed getoond. Gij hebt tot eerste uitgeroepen hem die in zijn eigen ogen de laatste was. Schenk ons Uw genade, zodat wij de anderen kunnen dienen. Verhef ons door goddelijke nederigheid. Bewaar ons zonder vlek, wanneer wij ons steeds met onze tranen wassen en gereinigd worden door het licht van Uw zuiverende genade. Verheerlijk ons door het licht van Uw reinigende genade. Geef dat wij die ons oprecht voor U neerwerpen, genade vinden en medelijden voor Uw ontzagwekkende rechterstoel.

Want Gij zijt een barmhartige en menslievende God, en tot U zenden wij de lof, tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

D En opdat wij waardig geacht worden te luisteren naar het heilig Evangelie, smeken wij de Heer onze God.

K Heer, ontferm U; Heer, ontferm U; Heer, ontferm U.

P Wijsheid, staat recht! Laat ons luisteren naar het heilig Evangelie.
Vrede zij u allen.

K En met uw geest.

D/P Lezing uit het heilig Evangelie volgens Johannes. *Joh P-44 Joh 13:3-11*

K Eer aan U, o Heer, eer aan U!

P Laat ons aandachtig zijn.

De priesters van wie de voeten gewassen gaan worden, gaan zitten op de 12 voorziene stoelen. De bisschop doet tijdens de lezing zijn sakkos af, wanneer de diaken leest: 'legde zijn kleren af' en hij omgordt zich met een linnen doek, hij doet water in de waskom en wast de voeten (Gr. rechtervoet). Hij begint bij de jongste en eindigt bij 'Petrus'; dit alles tijdens de lezing. De diaken wacht steeds tot de bisschop klaar is met de handeling voordat hij verder leest.

P/D

n die tijd stond Jezus, Die wist dat de Vader Hem alle dingen in handen gegeven had en dat Hij van God uitgegaan was en tot God heenging, op van de maaltijd, **legde Zijn kleren af**, nam een linnen doek en deed die om Zijn middel. Daarna goot Hij water in de waskom en begon de voeten van de discipelen te wassen en af te drogen met de linnen doek die Hij om Zijn middel had. Zo kwam Hij bij Simon Petrus en die zei tegen Hem: Heer, wilt Gij mij de voeten wassen? Jezus antwoordde en zei tegen hem: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het later inzien. Petrus zei tegen Hem: Gij zult mijn voeten in der eeuwigheid niet wassen! Jezus antwoordde hem: Als Ik u niet was, hebt gij geen deel met Mij. Simon Petrus zei tegen Hem: Heer, niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd. Jezus zei tegen hem: Wie gebaad heeft, heeft slechts nodig dat zijn voeten worden gewassen, want hij is al geheel rein. En gij zijt rein, maar niet allen. Want Hij wist wie Hem verraden zou; daarom zei Hij: Gij zijt niet allen rein.

Na deze lezing doet de bisschop zijn sakkos (of mantia) weer aan.

En dan volgt de tweede evangelie-lezing : Joh P-45 Joh 13:12-17

D En opdat wij waardig geacht worden te luisteren naar het heilig Evangelie, smeken wij de Heer onze God.

K Heer, ontferm U; Heer, ontferm U; Heer, ontferm U.

P Wijsheid, staat recht! Laat ons luisteren naar het heilig Evangelie.

Vrede zij u allen.

K En met uw geest.

D/P Lezing uit het heilig Evangelie volgens Johannes. *Joh P-44 Joh 13:3-11*

K Eer aan U, o Heer, eer aan U!

P Laat ons aandachtig zijn.

P/D

n die tijd toen Hij hun voeten gewassen had en Zijn kleren weer had aangedaan, ging Hij weer aanliggen en zei tegen hen: Ziet gij in wat Ik aan u gedaan heb? Gij noemt Mij Meester en Heer, en gij zegt het terecht, want Ik ben het. Als Ik dan, de Heer en de Meester, uw voeten gewassen heb, moet ook gij elkaars voeten wassen. Want Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook gij zult doen zoals Ik voor u heb gedaan. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Een slaaf is niet meer dan zijn heer, en een gezant niet meer dan hij die hem gezonden heeft. Als gij deze dingen weet, zalig zijt gij als gij ze doet.

GEBED

P Heer onze God, Die Uzelf vernederd hebt volgens Uw grote barmhartigheid en de knechtsgestalte hebt aangenomen: Gij Die gedurende de tijd van het verlossingbrengende, levenschenkende en vrijwillig lijden, samen met Uw heilige leerlingen en apostelen het avondmaal gehouden hebt, en Die U daarbij omgord hebt met een linnen doek en de voeten van Uw heilige leerlingen gewassen hebt, en hun zo een voorbeeld gegeven hebt van de nederigheid en liefde voor elkaar, Gij hebt gezegd: Wat Ik voor u heb gedaan, doet gij dat ook voor elkaar.

Nu wij het stof hebben afgewassen van onze overtredingen en we de voeten afgedroogd hebben met de doek van de liefde, bidden wij U: Gij, Heer, Die nu gekomen zijt te midden van ons Uw onwaardige dienaren die Uw voorbeeld gevolgd hebben, wis Gij Zelf iedere vlek en smet van onze zielen af, opdat wij U mogen behagen alle dagen van ons leven, en genade mogen vinden voor Uw aangezicht.

Want Gij zijt het Die heel de wereld zegent en heiligt, Christus onze God, en tot U zenden wij de lof evenals tot Uw beginloze Vader en Uw alheilige, goede en levendmakende Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Volgens de wens van Petrus bevochtigen wij onze handen en hoofd met het water uit het wasbekken. Het koor zingt:

t.6 – Nadat onze voeten gé- wás-sen zijn, * èn wij gezuiverd werden door de deelnamen aan Uw goddelijk Mýs- té- rie, ò Chris- tus, * vértrekken wij met Uw Leerlingen van Sion naar de hoge berg der O- lij- ven, * terwíjl wij U bé- zín- gen, ò Mèn- sen vriend. ˘

t.6 – Ziet, Mijn Vrienden, hebt Gij gezegd, weest níet bevreesd, * wánt het úur ná- dert * dát Ik tér dóód word gebrácht * dóór de handen der god- dé- lo- zen. * Gij zult allen verstrooid wordèn, * ná Mij te hebben ver- lá- ten; * máár Ik zal u weer bij- eén- brengen, * òm Mij te verkondigen als de Ménsliévende. ˘

Wegzending en uitdeling van antidoron:

WEGZENDING

P Dat Christus onze ware God, Die in Zijn alles overtreffende goedheid ons de uitstekende weg van de nederigheid getoond heeft door de voeten van Zijn leerlingen te wassen en door Zich te vernederen tot aan het kruis en de begrafenis, Zich over ons ontferme en ons redde ...

In de refter is er wijn en olie; in de praktijk, vanwege de ernst van deze dagen, wordt de hele week geen olie gebruikt.

De completen bidden we in onze cel.

